

Høring av verneplan for skog

**Sprena,
Larvik kommune**

Rik blandingskog på høy bonitet langs Sprena

Foto: Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

**Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Januar 2025**

Innhold	side
1. Bakgrunn.....	3
2. Om verneplanarbeidet og frivillig vern.....	3
3. Hjemmelsgrunnlag.....	3
4. Saksgang og innkomne merknader.....	4
5. Verneplanens omfang.....	7
6. Faktaark.....	7
7. Forslag til verneforskrift.....	12

Vernekart er lagt ved høringen som eget vedlegg.

1. Bakgrunn

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark sender med dette på høring forslag til vern av skogområdet Sprena i Larvik kommune.

Bakgrunnen for forslaget er et tilbud fra grunneier i området om frivillig vern av skog. Tilbudet kom inn 8. september 2021 via Viken Skog. Det er gjort registreringer av naturverdiene i området i 2022 som dokumenterer verdier som kvalifiserer for vern etter naturmangfoldloven. Tilbudet ble senere utvidet med arealer fra to grunneiere til, på totalt 16 daa. Dette tilbudet kom inn 1. desember 2023.

2. Om verneplanarbeidet og frivillig vern

Meld. St. 14 (2015 – 2016) *Natur for livet* legger opp til en videreføring av det langsiktige arbeidet med skogvern, herunder økt frivillig skogvern. Under behandlingen av meldingen ba Stortinget regjeringen sette mål om vern av både offentlig eid skog og frivillig vern av privateid skog til 10 % av skogarealet i landet. Naturfaglige evalueringer som ligger til grunn for prioriteringene i skogvernarbeidet er «*Naturfaglig evaluering av norske verneområder*», NINA rapport 535/2010 og «*Evaluering av norsk skogvern i 2016*», NINA rapport 1352/2017. Dette arbeidet er samtidig et viktig bidrag til å nå FNs bærekraftsmål 15 som har som mål å beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold.

Ved frivillig skogvern gir grunneierne Statsforvalteren tilbud om vern av aktuelle områder. Det blir foretatt naturfaglige registreringer og utarbeidet skogtakster for de områdene der det er behov for det. På grunnlag av tilbud og de naturfaglige registreringene utarbeider Statsforvalteren forslag til avgrensning av verneområdet. På grunnlag av tilbud og mal for verneforskrift for naturreservater utarbeider Statsforvalteren forslag til verneforskrift som blir oversendt grunneierne for kommentarer. Miljødirektoratet oppnevner en skogsakkyndig som får i mandat å forhandle med grunneierne eller grunneiernes representant. Ved enighet blir det utarbeidet avtale der erstatningssum, forslag til verneforskrift og avgrensning av verneområdet blir avklart.

Det vanlige er at når staten og grunneier er enige om disse punktene vil området gjennomgå vanlig saksbehandling i tråd med naturmangfoldloven. Etter avtale med grunneier kan melding og høring av verneforslag likevel gjennomføres før avtale er signert. Fra avtaletidspunkt og fram til vernevedtak gjelder en vederlagsordning. Utbetaling av erstatningsbeløp skjer når vernevedtak er fattet.

3. Hjemmelsgrunnlag

Vern av spesielle områder eller forekomster skjer i medhold av lov 16. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) jf. §§ 33 – 51. I naturmangfoldloven er det gitt hjemmel for oppretting av ulike vernekategorier. Vernekategorien naturreservat, som er det strengeste vernet etter naturmangfoldloven, jf. § 37, vil bli brukt for denne verneplanen for skog på privat grunn.

Vedtak om opprettelse av naturreservat blir gjort av Kongen i statsråd etter § 37 i naturmangfoldloven, som lyder slik:

” Som naturreservat kan vernes områder som

- a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,
- b) representerer en bestemt type natur,

- c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,
- d) utgjør en spesiell geologisk forekomst eller
- e) har særskilt naturvitenskapelig verdi.

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til ved fri utvikling eller aktive gjenopprettingsiltak å få verneverdier som nevnt i første ledd.

I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. I forskriften kan det gis bestemmelser om vern av kulturminner i reservatet.

Treffes vedtak om reservat som krever aktive gjenopprettingsiltak, eller vedtak om reservat der bruk er en forutsetning for bevaring av det biologiske mangfold, skal det samtidig med vernevedtaket legges fram et utkast til plan for skjøtsel for å sikre verneformålet. Planen kan omfatte avtale om bruk av arealer, enkeltelementer og driftsformer. Planen eller avtalen kan inneholde bestemmelser om økonomisk kompensasjon til private som bidrar til områdets skjøtsel.”

4. Saksgang

Formell start på verneplanarbeidet for Sprena og ti andre områder ble meldt 13. desember 2023, og frist for innspill var 1. februar 2024. Det kom inn følgende merknader til oppstartsmeldingen som omfatter Sprena:

Landbruksdirektoratet (brev datert 19.12.2023) uttaler følgende:

«Som høringsinstans for forslag til opprettelse av nye naturreservat, ønsker vi å gi noen generelle innspill til verneprosessen.

Grundige områdebeskrivelser

Av høringsdokumentene må det tydelig framkomme om og i tilfelle hvordan det aktuelle området nyttes i landbrukssammenheng. Dersom det er landbrukshensyn i området som ikke ivaretas i utkast til forskrift, ber vi om at det begrunnes i høringsdokumentene.

Typiske landbruksinteresser kan være (listen er ikke uttømmende):

- o Skogsbilvei som er nødvendig for skogbruk på bakenforliggende arealer*
- o Traktorvei i forbindelse med jordbruk*
- o Støl/seterområde*
- o Beite*
- o Reindrif*

Utforming av verneforskrift

Dersom det går veier/ferdselsårer gjennom verneområdet, må Statsforvalteren vurdere om det kan gis bestemmelser om merking, rydding og vedlikehold av disse. Det bør legges til rette for drift og vedlikehold av eventuelle støl-/seterområder og åpnes for andre tekniske tiltak som bidrar til en landbruksmessig utnyttelse av området. Dersom slike tiltak ikke er ønskelig innenfor verneområdet, må det gis en faglig begrunnelse for dette i høringsdokumentene.

Beitebruk vil være aktuelt i mange områder som foreslås vernet som naturreservat. Det bør derfor vurderes om forskriften kan åpne for dette. Hvis ikke, må det redegjøres for hvorfor i høringsdokumentene. Dersom det åpnes for beiting i området bør det også utarbeides bestemmelser for utsetting av saltsteiner og oppføring/vedlikehold av gjerder og sanketrøer.

For alle tiltakene over må det vurderes om det kan gis bestemmelser om motorferdsel i forbindelse med tiltakene. Det bør gis generelt unntak fra ferdselsbestemmelsene i forbindelse med uttransportering av syke og skadde bufe.

Vi forutsetter at Statsforvalterens landbruks- og reindriftsfaglig kompetanse involveres i utforming av forskrift og verneplan. Det vil også være nyttig å involvere den lokale landbruksforvaltningen i arbeidet.»

Bane NOR (brev datert 11.1.2024) uttaler følgende:

«Vestfold og Telemark fylke - Oppstart av verneplanprosess for nye områder for frivillig vern av skog i kommunene Kviteseid, Larvik, Nissedal, Notodden, Seljord, Skien og Tinn. Bane NORs uttalelse

Vi viser til varsel om oppstart av verneplanprosess, datert 13.12.2023.

De varslede verneområdene berører ikke jernbanens interesser og vi har derfor ingen merknader.»

Norges vassdrags- og energidirektorat (brev datert 11.1.2024) uttaler følgende:

«Vi viser til melding om høring om verneprosess for Høgefjell – Tiurkollen – Bratterudskog (utv.) – Rollagåsen (utv.) – Nesfjellet – Fjellstulfjellet (utv.) - Mælestauljuvet - Bandaksliane – Bjørnøya – Sprena - Granasnekollen

NVE har sett gjennom meldingen for de foreslåtte verneområdene med tanke på energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m.

NVE kan ikke se noen energiinteresser innenfor Høgefjell, Tiurkollen, Bratterudskog (utv.), Nesfjellet, Fjellstulfjellet (utv.), Sprena og Granasnekollen. NVE ber områdekonsesjonærer Telemark Nett, Lede AS, Stannum AS, Everket AS om å kommentere vernene med tanke på deres eksisterende og fremtidige prosjekter. Vi ber nettselskapene om å uttale seg, selv i tilfeller uten konflikt. Vi ber statsforvalter om å sende verneforslag på høring også til Telemark Nett, Everket AS og Vest-Telemark kraftlag AS. Lede står allerede på adresseliste til høringen.»

Lede AS (brev datert 16.1.2024) uttaler følgende:

«Vi viser til varsel om oppstart av verneplanprosess for nye områder for frivillig vern av skog i kommunene Kviteseid, Larvik, Nissedal, Notodden, Seljord, Skien og Tinn av 13.12.2023, med referanse 2021/10342.

Av de 11 områdene det er varslet oppstart av verneprosess for, er det kun ett område som ligger i nærheten av eksisterende elektrisk anlegg som driftes av Lede. Dette området omtales i varselet som Rollagåsen i Tinn kommune.»

Direktoratet for mineralforvaltning (brev datert 17.1.2024) uttaler følgende:

«Verneområdene Sprena og Granasnekollen berører undersøkelsesrettigheter¹ tilhørende REE Mining AS og Fritzøe Skoger AS. I arbeidet med verneplanen bør det vurderes og beskrives hvordan vernet påvirker muligheten til å drive undersøkelse av mineralressurser. Dersom Statsforvalteren mener undersøkelsesvirksomhet ikke er forenlig med hensikten til vernet, bør det gjøres en vurdering av om vern bør prioriteres foran muligheten til å drive undersøkelser, både rent økonomisk og i et klima-, miljø- og forsyningssikkerhetsperspektiv.

DMF ber om at rettighetshaverne blir underrettet om verneprosessen. Rettighetshaverne står som kopimottaker til dette brevet.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.»

Språkrådet (brev datert 22.1.2024) uttaler følgende:

«Det er her foreslege å kalla naturreservatet opp etter ein bekk som ligg i vestre delen av området. I SSR ser det ikkje ut til å vera registrert andre stadnamn i området. Namneforma Sprena er registrert som ei eineform. Det tykkjest vera tilrådeleg å gi området namnet Sprena naturreservat.»

Forsvarsbygg (brev datert 31.1.2024) uttaler følgende:

«Vi viser til varsel om oppstart av verneprosess for 11 skogområder i Vestfold og Telemark. Det gjelder oppstart av verneprosess for områdene Høggfjell, Turkollen, Nesfjellet, Mælestauljuvet, Bjørnøya, Sprena, Granasneskollen og utvidelse av eksisterende naturreservat for Bratterudskog, Rolлагåsen, Fjellstulfjellet og Bandaksliane.

Forsvarsbygg gir hørings svar i denne type saker med det utgangspunkt å ivareta Forsvarets arealbruksinteresser.

Vi ser ingen konflikter med de foreslåtte områdene. Vi ber imidlertid om at det generelle unntaket for militær operativ virksomhet og unntaket for avgang og landing med Forsvarets luftfartøy inntas i forskriftstekstene for alle områder.

Vi har ingen ytterligere merknader til verneforslaget.»

STATSFORVALTERENS KOMMENTARER TIL DE INNKOMNE MERKNADENE

Når det gjelder innspillet fra Landbruksdirektoratet, så vil vi kommentere at området som er planlagt vernet ikke har støl/seterområde, men dersom det skulle være aktuelt med beitedyr innenfor verneområdet er det tatt høyde for det og de andre innspillene i verneforskriften, jf. § 4, § 6 og § 7.

Direktoratet for mineralforvaltning viser til at REE Mining AS og Fritzøe Skoger AS har undersøkelsesrettigheter innenfor området. Dersom undersøkelsesvirksomheten ikke er forenlig med hensikten til vernet, ønsker direktoratet at det skal gjøres en vurdering av om vern bør prioriteres foran muligheten til å drive undersøkelser. Statsforvalteren har ikke funnet bergrettigheter i det aktuelle området ved bruk av den digitale kartløsningen nevnt i uttalelsen fra DMF.

Vi avventer videre vurdering til nevnte rettighetshavere har kommet med sine innspill til høringen. Det bør i innspillet beskrives hvordan undersøkelsene er tenkt gjennomført. Begge har mottatt kopi av uttalelsen til DMF og er satt på høringslisten. Dersom vi ikke får innspill fra rettighetshaverne innen fristen, vil vi etterspørre det.

Når det gjelder innspillet fra Forsvarsbygg, så vil vi kommentere at vi har tatt hensyn til unntak for militær operativ virksomhet og hensyn til militær luftoperativ virksomhet i § 6.

Øvrige uttalelser tas til etterretning.

Videre saksbehandling

Verneforslaget med områdebeskrivelser, kart over verneområdet og forslag til verneforskrift sendes på en felles sentral og lokal høring med **frist 6. mars 2025**. Formålet med høringa er å få fram opplysninger om interesser som kan bli berørt av den planlagte fredninga.

Etter høring vil Statsforvalteren oppsummere høringa, kommentere eventuelle uttalelser og utarbeide en tilråding om vern til Miljødirektoratet. Miljødirektoratet vil deretter lage innstilling til Klima- og miljødepartementet (KLD) og vedtak om fredning blir gjort ved kgl. res. av Kongen i statsråd.

5. Verneplanens omfang

Navn	Kommune	Tall på grunneiere	Totalareal	Verneindeks/Verneverdi
Sprena naturreservat	Larvik	3	122	5, 17 / regional (**)

6. Faktaark

LOKALITET:	Sprena
KOMMUNE:	Larvik
FYLKE:	Vestfold
VERNEKATEGORI:	Naturreservat
AREAL:	122 daa
HØYDE OVER HAVET:	ca. 222-335 m. o. h.
EIENDOM:	Gnr./bnr.: 80/1, 80/4, 80/7, 80/12 og 80/13

OMRÅDEBESKRIVELSE

Det opprinnelige tilbudet fra 2021 på ca. 150 daa er det kartlagte arealet. Det er gjort noe endring i avgrensning etter kartlegging og ny befaring av Statsforvalteren og Viken Skog høsten 2023. Området har blitt utvidet med omtrent 16 daa i øst der to nye grunneiere har tilbudt areal, samtidig har opprinnelig grunneier ønsket å redusere noe av arealet i vest. Totalt areal er derfor endret fra 121 til 122 daa.

Berggrunnen består hovedsakelig av syenitt (med < 5 vol % ternær feltspat), mens de aller sørligste områdene består av larvikitt (med > 50 vol % ternær feltspat). Området ligger sørvest for Bjønndalen og Nauåsen, omtrent midt i Larvik kommune. Bekken Sprena renner gjennom den vestre delen av området. Området ligger i sørboreal vegetasjonssone.

VEGETASJON, SKOGSTRUKTUR OG PÅVIRKNING

Tilbudsområdet består av rik blandingsskog i lavlandet med stedvis dominans av gran, samt flere rødlista naturtyper. Skogen ligger i en sørvendt lisse og domineres av rikere vegetasjonstyper på høyere boniteter. Det er innslag av lågurtskog og storbregneskog. Det er også noe svak lågurt- og blåbærskog, samt bærlyngskog og lyngfurskog i skinnere partier i sentrale deler. Området er lite men variert og inneholder en rekke naturtyper og livsmiljøer, som er viktig for biologisk mangfold. Store deler av området er i hogstklasse 5, med øvre

alder >140 år. Det er jevnt over mye død ved fra bartrær og løvtrær, med god variasjon i nedbrytningsstadier.

Tilleggsarealet i øst er ikke naturfaglig registrert, men befart av Statsforvalteren og Viken Skog. Skogarealet består av eldre, rik blandingskog på høyere boniteter. I tresjiktet er gran, enkelte furu og et stort innslag av løvtær, der en god del er edellauvtrær. Vegetasjonen er rik lågurt med mye blåveis og myske. Det er noe mindre areal med eldre produksjonsskog

VERNEINTERESSER

I dette avsnittet er blant annet såkalte «rødlistede» arter og naturtyper omtalt. Det er arter og naturtyper som er sjeldne og som er gitt ulik status etter hvor stor fare det er for utrydding. Status er hentet fra Norsk Rødliste for naturtyper 2018 og Norsk Rødliste for arter 2021, fra Artsdatabanken. EN = sterkt truet, VU = sårbar, og NT = nær truet, der «sårbar» er mer sjelden enn «nær truet».

Rødlistede naturtyper utgjør omtrent 35% av arealet. Det er arealer med de rødlistede naturtypene låguredelløvskog (VU) og frisk rik edellauvskog (NT) i øst, og høgstaudegranskog (NT) og frisk rik edellauvskog (NT) i små partier i vest langs Sprena.

Det er funn av de rødlistede artene flekkgriseøre (NT), knuskkjukemøll (VU), ruteskorpe (NT) og billen *Cis quadridens* (NT).

Det er kartlagt en nøkkelbiotop i sørlig del av tilleggsarealet, med livsmiljøene «Rik bakkevegetasjon» og «Eldre lauvsuksesjon». Det er noe stående og liggende død ved innenfor arealet. Mot vest grenser arealet mot en tidligere seter med engpreg i feltsjiktet, med blant annet kransmynte. I tillegg består store deler av det opprinnelige arealet av nøkkelbiotoper, med «Gamle trær», «Rik bakkevegetasjon» og «Rikbarkstrær» i store deler av området, og «Eldre lauvsuksesjon» i både øst og vestlig del.

Fra 2021 er det innført et nytt system for verdisetting av de tilbudte skogområdene for vern, Miljødirektoratets instruks for naturfaglige registreringer i skogvernarbeidet. Denne instruksjonen beskriver kartlegging av Naturtyper etter Natur i Norge (NiN) og danner grunnlaget for beregningen av verneindeksen. Verneindeks er en metode for å rangere skogområder etter deres naturfaglige betydning. Indeksen er et hjelpemiddel i vernemyndighetenes vurdering av området, men må ses i sammenheng med øvrig naturfaglig informasjon fra området som blant annet rødlistearter, og hvordan området fyller mål og mangler i skogvernet. Den består av tre deler: naturgitt mangfold, naturskognærhet og størrelse. Naturgitt mangfold sier noe om variasjon i kartleggingsenheter, kalk- og baserik mark, regnskog og treslagene edellauvtrær, rogn, osp og selje. Naturskognærhet sier noe om død ved, gamle trær og trær med spesielt livsmedium. Den siste delen er størrelsen på området, men her teller også vegetasjonssoner.

Verneindeksen for Sprena ga en score på 5,17.

Området kom spesielt godt ut på naturgitt mangfold, med en total score på 2.5. Både «Arealandel av kalk- og baserik skogsmark og regnskog» og «Andel av edellauvtrær og rogn, osp, selje for hele området» fikk høyest mulig poeng. I tillegg ble det høy score på variasjon i kartleggingsenheter, gamle store trær og død ved. Området oppfyller viktige mangler i skogvernet knyttet til høybonitetsskog i lavlandet i sørboreal vegetasjonssone. Området vil

også bidra til å oppfylle mangler knyttet til edellauvskog og rik blandingskog, derav flere nær trua og trua arter og naturtyper.

Rik lågurtvegetasjon i området Sprena Foto: Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

FORMÅL

Formålet med forskriften er å bevare et område som

- a) representerer bestemte typer natur i form av rik blandingskog, lågurtedellauvskog, frisk, rik edellauvskog og høgstaudegranskog i lavlandet. Området ligger i sørboreal vegetasjonssone på høye boniteter og har store forekomster av gamle trær og død ved.
- b) Inneholder nær truede og truede arter og naturtyper som frisk rik edellauvskog, lågurtedellauvskog og høgstaudegranskog.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

ANDRE INTERESSER

Det går enkelte stier innenfor området. Disse er tegnet inn i forslaget til vernekart.

TEKNISKE INNGREP

Ingen kjente

PLANSTATUS

Verneforslaget ligger innenfor område avsatt til LNFR (landbruks-, natur- og friluftsområde) formål.

MERKNADER

Eventuelt vurdere fristilling av eik og uttak/skjøtsel av planta gran.

FORVALTNINGSMYNDIGHET

Forvaltningsmyndigheten blir fastsatt gjennom verneforskriften ved vernevedtak. Forvaltningsmyndigheten er i de fleste verneområder lagt til Statsforvalteren, men dersom kommunen ønsker delegert forvaltningsmyndighet for verneområder i sin kommune kan de få det. Det stilles visse krav til slik delegering:

- Verneområdet ligger i sin helhet innenfor kommunen sine grenser.
- Kommunen har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å forvalte området.
- Dersom kommuner som ikke tidligere har hatt forvaltningsmyndighet for verneområder ønsker å bli forvaltningsmyndighet må de takke ja til alle verneområder i kommunen. Kommunen får ikke forvaltningsmyndighet for Ramsarområder eller områder som forvaltes av nasjonalpark-/verneområdestyrer.
- Ansvar som forvaltningsmyndighet innebærer at kommunen selv må avsette nødvendige ressurser til administrasjon og saksbehandling.
- Kommunen kan søke om økonomiske midler til skjøtsel og andre forvaltningstiltak for å ivareta naturverdiene i verneområdene, innenfor de rammer som hvert år blir fastsatt av Stortinget.

Dersom kommunen ønsker forvaltningsmyndighet for foreslått naturreservat og andre aktuelle verneområder i egen kommune, ber vi derfor om tilbakemelding på dette innen høringsfristen. Får vi ingen tilbakemelding, legges det til grunn at kommunen ikke ønsker å overta forvaltningen av områdene.

Avveining

Tilbudet på tilleggsareal kom inn etter 1.2.2022 og skal i utgangspunktet avveies i tråd med nye retningslinjer jf. rapport M-2007/2021 *Skogvern og konsekvenser for avvirkingen og skognæringens bidrag til det grønne skiftet*. Da det nye arealet utgjør kun 16 daa av totalarealet har vi i samråd med landbruksavdelingen vurdert at det ikke er hensiktsmessig å avveie arealet etter retningslinjene.

SKOGBRUKSOPPLYSNINGER

Tabellen viser skogbruksdata for tilbudsområdet.

Navn	Total-areal daa	Produktivt areal i daa				Annet areal i daa				Tilvekst m ³ /daa	Volum m ³
		H	M	L	Sum	Myr	Skrap	AMS	Imp.		
Sprena	121,6	84,5	28,9	0,0	113,4	0,0	8,2	0,0	0,0	51,2	3 321

Skogdataene er levert av Viken Skog.

LITTERATUR

Naturbase: <http://naturbase.no/>

Artskart: <https://artskart.artsdatabanken.no/>

Skoganalyse: <https://skoganalyse.miljodirektoratet.no/>

7. Forslag til verneforskrift

Kommentarer til forskriften

Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

Definisjon på større arrangement har tidligere vært om lag 30 deltakere. I henhold til den nye malen for forskrifter fra Miljødirektoratet er det ikke gitt noen eksakt definisjon på hva som regnes som større arrangement. Både type arrangement og antall deltakere kan ha betydning.

Som utgangspunkt vil idrettsarrangementer og konserter el.lign. omfattes. Bestemmelsen er ikke ment å regulere ordinær turvirksomhet i grupper, fellesturer og fellestreninger mv. omfattes dermed ikke av forbudet. Utsetting av turposter og lignende regnes heller ikke som arrangementer, men kan rammes av forbudet mot midlertidige innretninger.

Forskriftsmalen har i § 7 en særskilt dispensasjonsbestemmelse som åpner for å gi tillatelse til aktiviteter nevnt i denne bestemmelsen. Ut fra verneformålet for det enkelte området kan det vurderes konkrete unntak eller tilpasninger til disse bestemmelsene. Er det flere deltakere må det søkes om dispensasjon, og da kan forvaltningsmyndigheten vurdere dette i henhold til § 7 bokstav d.

Merking og vedlikehold av eksisterende stier.

Vedlikehold som rydding av kvist og fjerning av greiner og nedfall i stier kan gjøres uten søknad. Vindfall som måtte bli liggende over stier kan kappes og legges til side, normalt vil dette bli gjort av grunneier eller oppsyn. Ny merking av stier kan tillates etter søknad til Statsforvalteren etter § 7 bokstav h.

Motorferdsel.

Motorferdsel er forbudt etter § 5 bokstav a. Det er noen generelle unntak i § 6 og det kan gis dispensasjon etter søknad etter bestemmelsene i § 7. Tillatelser kan gis for flere år, vanligvis opp til fem år. I tillegg gjelder lov om motorferdsel i utmark, det vil si at kommunen og grunneier må gi tillatelse til motorferdsel på vanlig måte.

Bruk av sykkel, hest og ridning.

Friluftsløven åpner for sykling, ridning og annen bruk av hest på veier og stier i utmark. I høringsforslaget vil vi følge friluftsløvens bestemmelser. jf. § 5 bokstav b.

Brenning av bål.

Det er forbudt med brenning av bål etter § 3 bokstav e. Forbudet gjelder ikke om man benytter tørrkvist eller ved en har med seg, det er ikke tillatt å felle eller hogge opp døde trær.

Vernekart

Kjente stier er markert i forslaget til vernekart. Eventuelle manglende registreringer i kartet vil kunne legges inn i samråd med grunneier, før tilråding til Miljødirektoratet.

Forslag til forskrift om vern av Sprena naturreservat, Larvik kommune, Vestfold fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 og § 62 [og § 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å bevare et område som

- a. representerer bestemte typer natur i form av rik blandingsskog, lågurtedellauvskog, og granskog i lavlandet. Området ligger i sørboreal vegetasjonssone på høye boniteter og har store forekomster av gamle trær og død ved
- b. inneholder nær truede og truede arter og naturtyper som frisk, rik edellauvskog, lågurtedellauvskog og høgstaudegranskog

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: 80/1, 80/12, 80/13, 80/4 og 80/7 i Larvik kommune.

Naturreservatet dekker et totalareal på 122 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Larvik kommune, hos Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Oppstillingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d. Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.
- e. Bålbrenning er forbudt. Forbudet gjelder ikke bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved, i samsvar med gjeldende lovverk.

§ 4 *Generelle unntak fra vernebestemmelsene*

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. Sanking av bær og matsopp.
- b. Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
- c. Oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt.
- d. Forsiktig rydding av småbusker og kvist i siktlinjer ved faste jaktposter i forbindelse med storviltjakt.
- e. Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- f. Vedlikehold av eksisterende stier i henhold til standard på vernetidspunktet.
- g. Beiting.
- h. Turorientering med faste sesongposter.

§ 5 *Regulering av ferdsel*

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a. Motorisert ferdsel til lands er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b. Sykling, ridning og bruk av hest er forbudt utenom eksisterende stier.

§ 6 *Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene*

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. Nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b. Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c. Landing og start med Forsvarets luftfartøy

§ 7 *Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser*

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a. Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- b. Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt.
- c. Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd bokstav b.
- d. Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- e. Oppsetting og vedlikehold av gjerder.
- f. Utsetting av saltsteiner.
- g. Øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd.
- h. Merking av eksisterende stier.
- i. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 f, og § 7 a, e og f.

§ 8 *Generelle dispensasjonsbestemmelser*

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 *Skjøtsel*

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 *Forvaltningsplan*

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 *Forvaltningsmyndighet*

Miljødirektoratet fastsetter hvem som er forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft straks.